

סיכום פעילות מוקד העמותה לשנת 2025

אזרחים למען אוויר נקי

ינואר 2026

הקדמה

שריפות הפסולת הבלתי חוקיות ממשיכה להיות אחד ממקורות זיהום האוויר החמורים בישראל. הן מזיקות לבריאות הציבור, פוגעות בסביבה, פוגעות באיכות חייהם של מאות אלפי תושבים בכל רחבי הארץ. עבור הציבור, הדיווח על אירועים אלו אינו תמיד פשוט: לעיתים אין כתובת אחת ברורה, נדרש להתקשר אל מוקדים שונים, להמתין על הקו ולתאר את האירוע שוב ושוב, באופן המכביד על התהליך.

מוקד הדיווחים של עמותת אזרחים למען אוויר נקי, שהושק במאי 2024, פעל במהלך שנת 2025 זו השנה המלאה הראשונה שלו, והמשיך לענות על הצורך העולה מהשטח למערכת דיווח פשוטה אחת. המוקד פועל באמצעות יישומון הוואטסאפ, שבעה ימים בשבוע ובכל שעות היממה, ומאפשר לציבור לדווח בקלות ובמהירות על מפגעי ריח, עשן ופסולת. המערכת פועלת ללא התערבות אנושית, מזהה באופן אוטומטי את הרשויות והגופים הרלוונטיים לכל דיווח ומעבירה אותו אליהם בזמן אמת. אל הדיווחים מוצמדים נתוני מזג אוויר (טמפרטורה, אחוזי לחות, כיוון הרוח ומהירות הרוח) מהתחנה הרלוונטית הקרובה של השירות המטאורולוגי. בין הגורמים שאליהם מועברים הדיווחים: משרדי ממשלה, רשויות מקומיות, איגודי ערים, המנהל האזרחי ועוד. בסיומו של כל דיווח נשלחת לפונה הודעת וואטסאפ ובה מספר הפנייה במערכת ורשימת הגורמים שאליהם הדיווח הועבר.

במהלך שנת 2025 התקבלו במוקד אלפי דיווחים מכל רחבי הארץ – רובם עקב שריפות בלתי חוקיות של פסולת, ומיעוטם על מפגעים אחרים כגון ריחות כימיים, חקלאיים, ביוב, קמיני עצים ועוד. הציבור ממשיך לתת את אמונו במערכת, משתמש באפשרות להוסיף תיאור טקסט חופשי, ובדיווחי עשן ופסולת – לצרף תיעוד חזותי. הדיווחים המתקבלים מאפשרים לא רק טיפול נקודתי של הרשויות באירועים בזמן אמת, אלא גם ניתוח רוחבי של דפוסים, מוקדי סיכון חוזרים ומגמות לאורך זמן.

הדוח שלפניכם מסכם את פעילות מוקד הדיווחים בשנת 2025, ומציג תמונת מצב מבוססת-נתונים של היקף הדיווחים, סוגי המפגעים, פריסתם הגיאוגרפית, ועומסי הדיווחים לאורך השנה. הדוח נועד לשמש כלי עבודה לגורמי האכיפה והמדיניות, בסיס ידע לציבור ולמקבלי החלטות, ותשתית להמשך פיתוח פתרונות מערכתיים להתמודדות עם שריפות הפסולת ומפגעי זיהום האוויר בישראל.

מספר הוואטסאפ של מוקד אזרחים למען אוויר נקי הוא [054-9562220](tel:054-9562220).

על העמותה

עמותת אזרחים למען אוויר נקי פועלת לצמצום מפגעים סביבתיים בישראל, בדגש על השלכת פסולת בשטחים הפתוחים ועל שריפת פסולת. פעילות העמותה מתמקדת בשלושה אפיקים עיקריים: האחד הוא איסוף מידע על היקף מפגעי הפסולת בישראל ועל ההשלכות הסביבתיות, הבריאותיות, החברתיות והכלכליות הנגרמות מהם. השני הוא העלאת המודעות לחומרת התופעה ולנזקיה. השלישי הוא קידום מדיניות ממשלתית למיגור התופעה. העמותה הצליחה להביא למהפך ביחס המדינה לשריפות הפסולת, והתופעה שנחשבה בזמנו לשולית מוכרת כיום על ידי המשרד להגנת הסביבה כגורם זיהום אוויר עיקרי בישראל. בין היתר העמותה יזמה תיקון לחוק שמירת הניקיון הקובע כי שריפת פסולת היא עבירה פלילית, קידמה את הקמתה של יחידת ינשו"ף ברשות הטבע והגנים הפועלת לאכיפת עבירות פסולת, והביאה להקמתה של ועדת משנה של הכנסת לטיפול בזיהום אוויר משריפות פסולת.

סיכום פעילות המוקד לשנת 2025

מספר הדיווחים על פי סוג המפגע

מספר הדיווחים	סוג המפגע
9646	מפגעי ריח
1605	מפגעי עשן ופסולת
11251	סה"כ

חלוקה על פי מחוזות

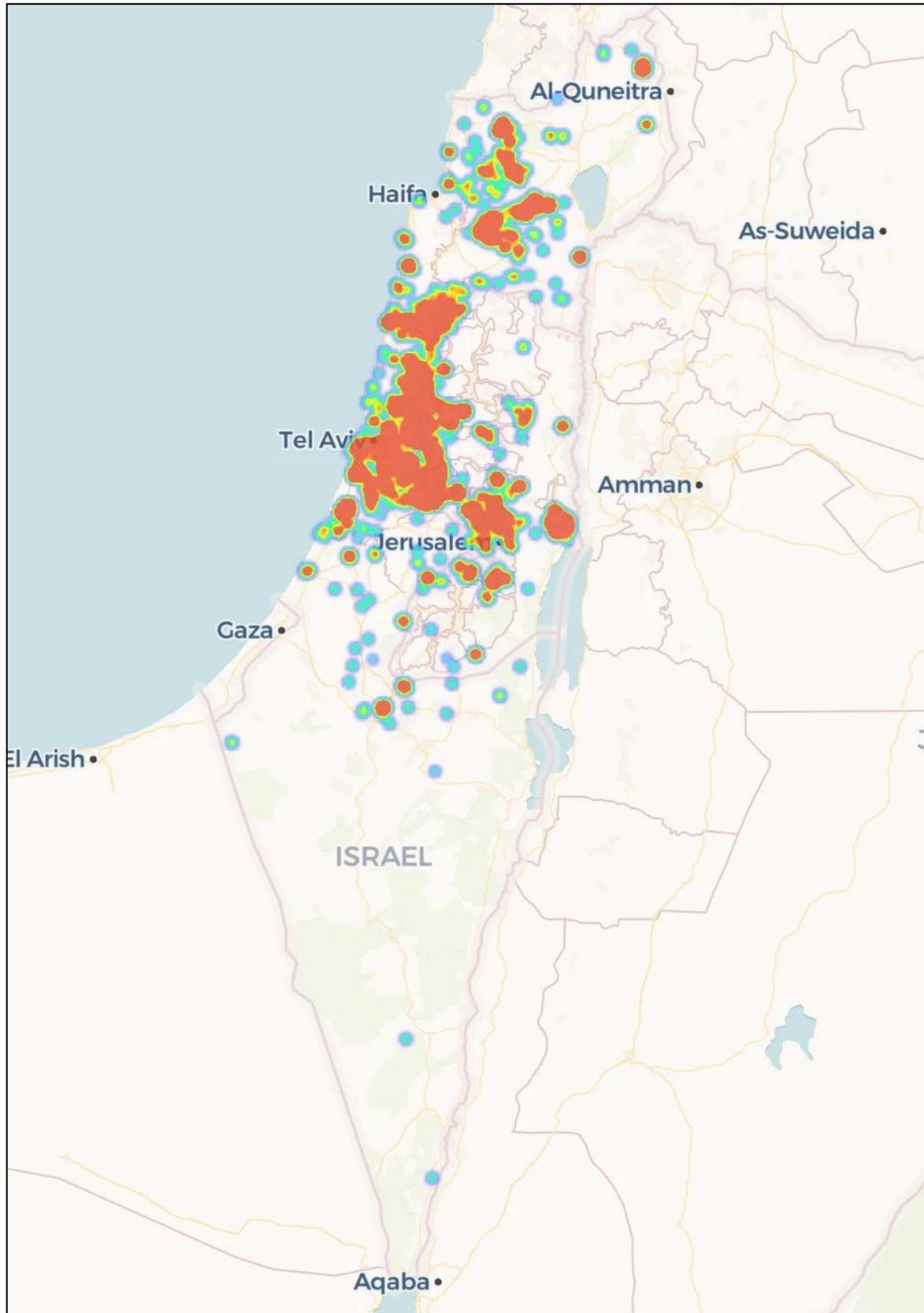
מחוז	מפגעי ריח	מפגעי עשן ופסולת	סה"כ
צפון	447	262	709
חיפה	1394	147	1541
מרכז	6232	250	6482
ירושלים	92	11	103
תל אביב	318	22	340
דרום	73	19	92
יהודה ושומרון	1090	894	1984
סה"כ	9646	1605	11251

הרשויות המקומיות שמהן התקבל המספר הרב ביותר של דיווחים

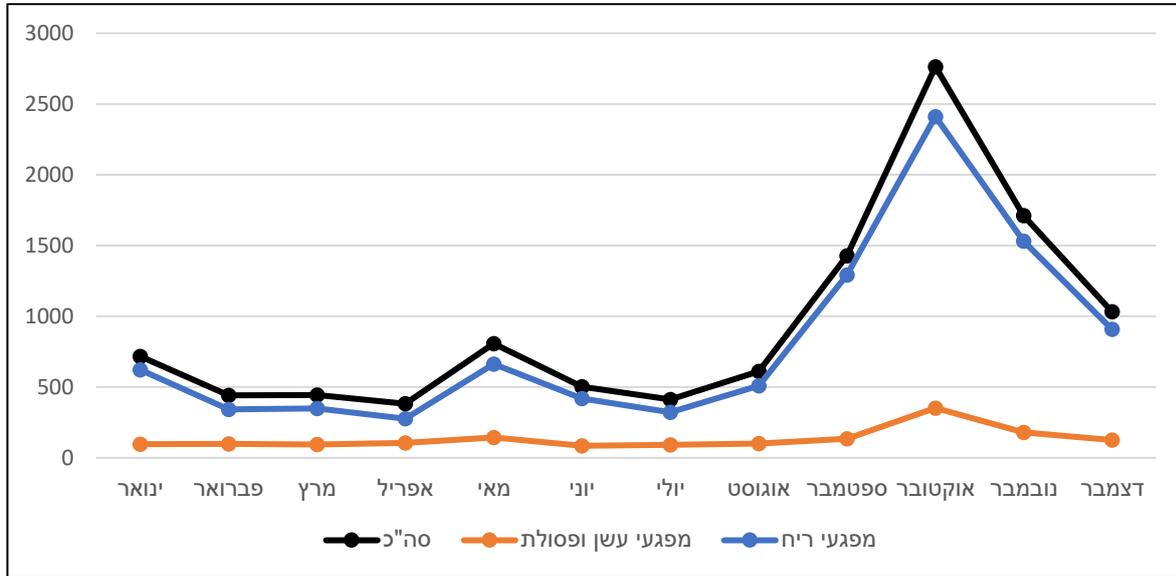
(מתוך 167 רשויות מקומיות שמהן התקבלו דיווחים במהלך השנה)

מספר דיווחים	רשות מקומית
2466	מוזיעין מכבים רעות
1331	ראש העין
1213	שוהם
993	חריש
425	מועצה אזורית מטה בנימין
269	מועצה אזורית מנשה
252	מועצה אזורית דרום השרון
229	מועצה אזורית מגילות ים המלח
184	יבנה
172	כוכב יאיר צור יגאל
167	מועצה אזורית עמק יזרעאל
167	קרית אונו

מיפוי הדיווחים בפריסה ארצית

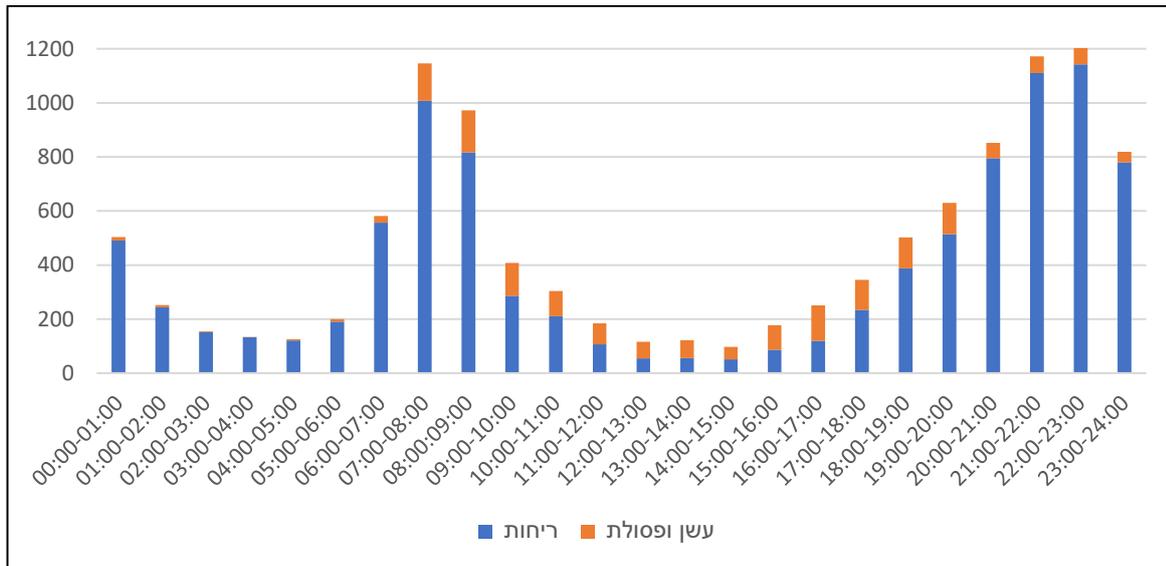

מספר הדיווחים בחלוקה לחודשים

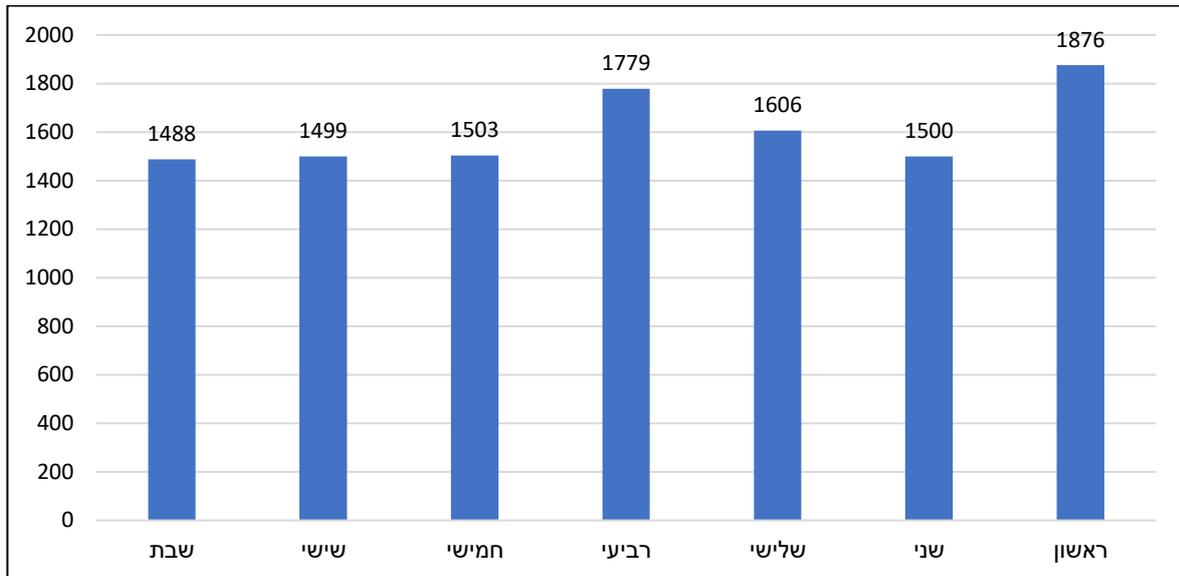
מחוז	מס' דיווחים על מפגעי ריח	מס' דיווחים על מפגעי פסולת	מספר דיווחים כולל	שינוי ביחס למס' הדיווחים הכולל ב-2024
ינואר	621	96	717	
פברואר	343	99	442	
מרץ	349	94	443	
אפריל	276	106	382	
מאי	663	143	806	-25%
יוני	418	85	503	-35%
יולי	321	91	412	-22%
אוגוסט	510	100	610	+16%
ספטמבר	1293	134	1427	+8%
אוקטובר	2412	352	2764	+119%
נובמבר	1532	180	1712	+16%
דצמבר	908	125	1033	-18%
סה"כ	9646	1605	11251	

מספר הדיווחים בחלוקה לשעות היממה

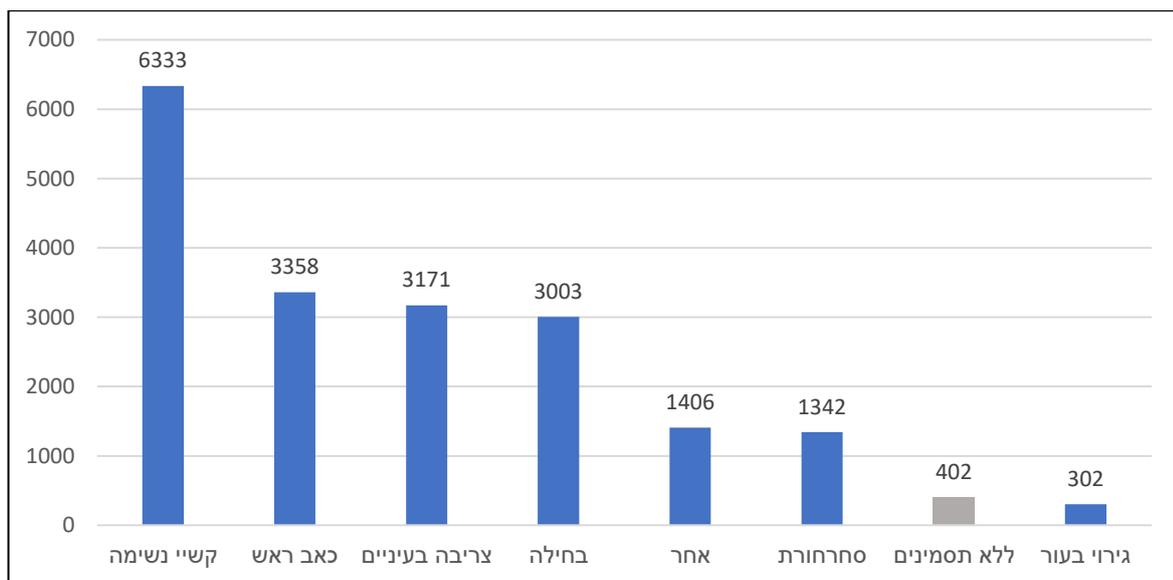

סה"כ		מפגעי עשן ופסולת		מפגעי ריח		טווח שעות ביממה
אחוזים	מס' דיווחים	אחוזים	מס' דיווחים	אחוזים	מס' דיווחים	
4%	503	1%	13	5%	490	00:00-01:00
2%	252	0%	8	3%	244	01:00-02:00
1%	155	0%	4	2%	151	02:00-03:00
1%	134	0%	1	1%	133	03:00-04:00
1%	125	0%	4	1%	121	04:00-05:00
2%	200	1%	9	2%	191	05:00-06:00
5%	581	1%	24	6%	557	06:00-07:00
10%	1146	9%	138	10%	1008	07:00-08:00
9%	972	10%	156	8%	816	08:00-09:00
4%	408	8%	122	3%	286	09:00-10:00
3%	304	6%	94	2%	210	10:00-11:00
2%	184	5%	77	1%	107	11:00-12:00
1%	116	4%	61	1%	55	12:00-13:00
1%	122	4%	66	1%	56	13:00-14:00
1%	97	3%	46	1%	51	14:00-15:00
2%	178	6%	92	1%	86	15:00-16:00
2%	251	8%	131	1%	120	16:00-17:00
3%	345	7%	111	2%	234	17:00-18:00
4%	502	7%	114	4%	388	18:00-19:00
6%	630	7%	116	5%	514	19:00-20:00
8%	852	4%	57	8%	795	20:00-21:00
10%	1172	4%	61	12%	1111	21:00-22:00
11%	1203	4%	61	12%	1142	22:00-23:00
7%	819	2%	39	8%	780	23:00-24:00
100%	11251	100%	1605	100%	9646	סה"כ

מספר הדיווחים בחלוקה לימות השבוע

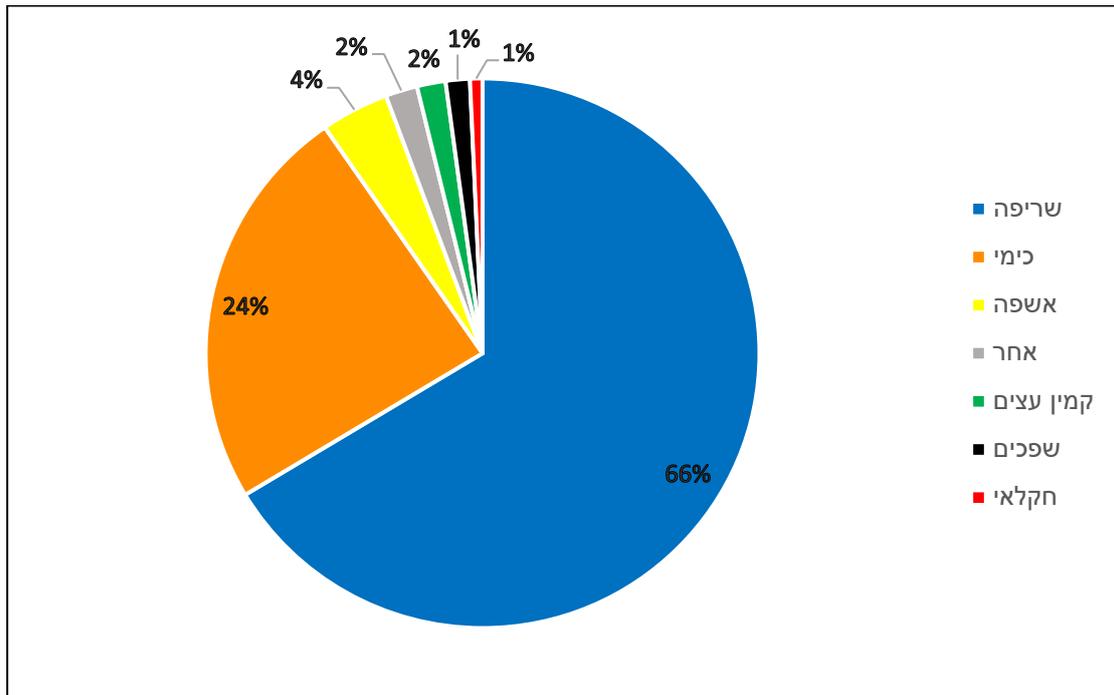

דיווחים על תסמינים פיזיולוגיים נלווים לריח *

* בחלק מהפניות דווח על יותר מתסמין אחד.

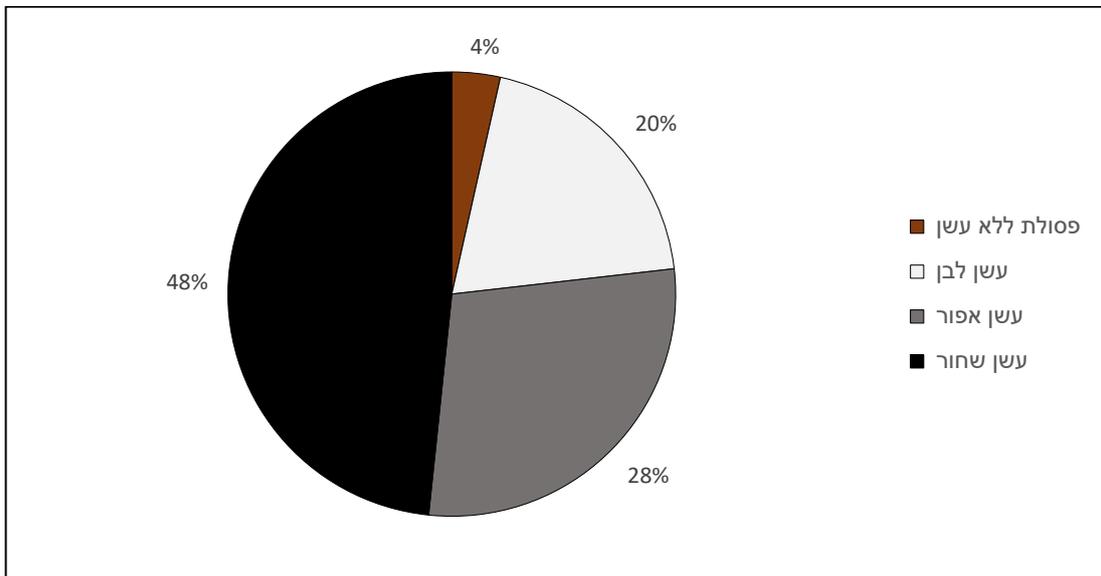
חלוקת מפגעי הריחות על פי אופי הריח המדווח

אחוז מהדיווחים	מספר דיווחים	אופי הריח	
2%	196	גזם	שריפה
8%	778	כימיקלים	
27%	2581	פלסטיק/ניילון	
3%	263	צמיגים	
27%	2605	לא מזוהה	
2%	160	קמין עצים	
24%	2298	כימי	
1%	135	שפכים	
4%	381	אשפה	
1%	70	חקלאי	
2%	179	אחר	
100%	9646	סה"כ	

חלוקת מפגעי העשן והפסולת על פי אופי המפגע

בשריפות עשוי צבע העשן לרמז על החומרים הנשרפים.

סוג המפגע	מספר דיווחים	אחוז מהדיווחים
מפגע פסולת ללא עשן	56	4%
עשן לבן	316	20%
עשן אפור	457	28%
עשן שחור	776	48%
סה"כ	1605	100%

נספח א: דוגמאות לתיאור מילולי של מפגעים שהועבר למוקד

תושבת כוכב יאיר, 10/05/2025: "כבר כמה שבועות שאני מדווחת על ריח נוראי בלילה, כאילו שריפה ... ומתעוררת עם עיניים דומעות וכאב גרון נוראי. גם לא מצליחה לנשום ולישון עם חלון פתוח"

תושבת חריש, 12/05/2025: "בטעות השארתי חלון אחד פתוח, הבן שלי התעורר עם התקף אסתמה. פשוט מזעזע"

תושב יבנה, 13/05/2025: "היה ריח של שריפה גם בבוקר והתחיל שוב בערב. אי אפשר לפתוח חלונות ולאוויר את הבית, גם כביסה סופגת את הריח של השריפות. פשוט מתיש .."

תושבת ראש העין, 24/05/2025: "זה נורא ואיום. כל הבית עם ריח חזק, אנחנו בקושי נושמים והחלונות והדלתות סגורות. זה כבר פעם עשירית בחודש האחרון!!"

תושב קיבוץ בית הערבה, 29/06/2025: "אי אפשר לנשום בחוץ. חנק כאילו אנחנו בתוך השריפה עצמה. העיניים שורפות, הגרון צורב, יש לי דמעות בעיניים מהתגובה הכימית. תצילו אותנו מהאסון הזה. אנחנו נחנקים כאן."

תושבת כרמיאל, 14/07/2025: "כל יום כמעט נישא ריח חזק במהלך היום של שריפה, כזה שגורם לבחילה ואי נעימות כללית בגוף. הלילה זה הגיע לשיא, ריח חריף של שריפה נישא באוויר ונכנס לתוך הבתים, כל כך חזק שזה העיר אותנו ואת הבנות שלנו באמצע הלילה, וחלק גדול מהשכנים שהתעוררו כתוצאה מכך גם כן"

תושבת שוהם, 05/09/2025: "נמאס נמאס נמאס. הבית סגור הרמטית, שמים סמרטוט רטוב בדלת בבית ועדיין כל הבית מתמלא עשן ומחניק את כל דיירי הבית. אני צפויה ללדת עוד שבוע. איך מביאים תינוק לבית במצב כזה!?!?"

תושבת כפר טרומן, 18/09/2025: "אני מתעוררת ב-3 בבוקר עם גרון שורף (והגרונ נשאר ככה עד סוף היום), עיניים צורבות, כאבי ראש שמעולם לא היו לי, התינוקת מתעוררת בצרחות, כל בני המשפחה משתעלים, הנשימה שלי כבדה ומרגישה חוסר חמצן ודפיקות לב!"

תושב ניל"י, 01/10/2025: "כבר יומיים ברצף בישוב נילי נחנקים, ריח עשן כימי חזק ביחד עם עשן שריפה סמיר, שורף בעיניים אי אפשר להכניס אויר. הישוב אפוף עשן. נכנס גם כשהחלונות סגורים. נחנקים ממש, שלחתי תמונה מאתמול בלילה ומכרגע, אותו עשן. תגיעו בבקשה לכבות."

תושבת ירושלים, 23/10/2025: "העיניים ומערכת הנשימה לא מספיקים להירגע וכבר מגיע גל נוסף. סוגרים את כל הבית הרמטית ונחנקים עד הבוקר כי אי אפשר לאוויר את הבית והמזגן לא עוזר. אי אפשר לפתוח חלון ואי אפשר לצאת לבחוץ. זה יותר גרוע מתקופת המלחמה עם איראן! אני אסטמתית וסובלת מאוד - העיניים שורפות ומתנפחות, שורפים ומתנפחים הסינוסים, נסתם האף ומתחיל שיעול"

תושב צור יצחק, 30/10/2025: "ריח זוועתי של פלסטיק וניילון ודברים שלא צריך לנשום. זה נוראי זה כל הזמן ככה אי אפשר להמשיך לחיות ככה זה כל יום וכל הזמן הם שורפים. למה אין אכיפה למה??? הילדים שלנו לא יכולים לשחק בחצר ולא ללכת לפארק מה יהיה איתם 🤔😭🤔😭🤔😭"

תושב קיבוץ אל-רום, 02/11/2025: "שריפות חוזרות ונשנות של פסולת חקלאית ופסולת כללית. בלתי נסבל, כל הקיבוץ סובל מהריח הנורא, אי אפשר לפתוח חלון, הבריאות ואיכות החיים ניזוקים קשות."

תושב מודיעין, 01/12/2025: "הריח נוראי. סגרנו חלונות. אין אויר, אי אפשר לנשום. הריח הוא של שריפה, אבל של כימיקלים, או פלסטיקים. ריח איום, שוודאי לא בריא לנשום. הלילה הריח יותר גרוע מהרגיל... אנחנו מיואשים."

נספח ב: דוגמאות לתיעוד מצולם של מפגעים שהועבר למוקד
זכויות היוצרים של החומרים המצולמים שייכות לצלמים ואין לעשות בהם שימוש מחוץ למסמך זה.

פסולת בנצרת, 30/3/2025

שריפת פסולת בטירה, 13/4/2025

שריפה במזבלה פיראטית סמוך לכפר הפלסטיני קיביא, 17/5/2025

שריפת פסולת באזור תל שבע, 26/5/2025

שריפה חקלאית סמוך לצומת אחיהוד, 27/5/2025

שריפת פסולת צפונית לאלפי מנשה, 27/5/2025

עשן מיתמר מהכפר הפלסטיני ענאתא, 27/6/2025

שריפת פסולת בכפר נחלין הסמוך לביתר עלית, 7/8/2025

צפונית ליישוב צופים, 20/8/2025

שריפה חקלאית בגליל המערבי, 29/8/2025

שריפת פסולת באזור התעשייה של טייבה, סמוך ליישוב צור יצחק, 21/9/2025

שריפת פסולת בערעה, 10/10/2025

שריפת פסולת בטייבה, 31/10/2025

שריפת פסולת במפעל מחזור מתכות ביריחו, 9/12/2025